

Удосконалення управління та розвитку комплексу теплоенергетики

О.І.Славута, Н.М.Матвєєва, к.е.н.

*Харківська національна академія міського господарства
61002, Україна, м. Харків, вул. Революції, 12*

Головною проблемою підприємств теплоенергетичного комплексу є їх фінансовий стан. За останні 15-20 років було використано всі внутрішні технічні резерви систем і обладнання. Капіталовкладення в цю сферу недостатні для енергоефективної модернізації та підтримки систем у технічно справному стані.

Критичний стан систем тепlopостачання є не тільки соціальною проблемою в наслідок того, що населення отримує послуги з постачання тепла та гарячої води не задовільної якості, а і проблемою енергетичної безпеки держави на підставі надмірного споживання імпортного природного газу.

Розв'язання проблем, які накопичувалися десятиріччями і мають загальнодержавний характер, не можна здійснити засобами територіального чи галузевого управління.

Ситуація може бути виправлена тільки з державною підтримкою, координацією діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в рамках управління усього паливно-енергетичного комплексу (ПЕК) України.

Існуюча система управління ПЕК формувалась спонтанно, діяла переважно в інтересах окремих груп впливу і є недосконалою. Внаслідок цього держава втратила контроль над активами в енергетиці, відбувся відтік професійних кадрів та зниження рівня науково-технічного забезпечення галузей ПЕК.

Державне управління та регулювання ПЕК має відповідати організаційно-функціональній побудові галузі. Запланований Енергетичною стратегією України на період до 2030 р. розвиток і реформування енергетики потребує чіткого визначення та розмежування функцій державного управління та регулювання, а також уникнення впливу природних монополій на прийняття рішень відповідними державними органами.

Державне регулювання діяльності суб'єктів природних монополій та суміжних ринків в електроенергетичній, газовій і нафтовій галузях здійснюється НКРЕ та Міністерством регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства України (у сфері тепlopостачання) з метою регулювання відносин між учасниками енергетичних ринків на засадах недискримінаційності та ефективності їх роботи.

Основні напрями стратегічного розвитку енергозабезпечення регіонів країни, що підлягають розв'язанню органами місцевого самоврядування:

- Освоєння економічно досяжних регіональних вторинних енергетичних ресурсів, нетрадиційних і поновлюваних джерел енергії, потенціалу енергозбереження та забезпечення розвитку власних децентралізованих джерел

генерації електро- та теплоенергії з досягненням необхідного рівня енергетичної та екологічної безпеки;

- ліквідація дефіциту котельно-пічного палива для комунально-побутової сфери та населення;

- ліквідація та попередження виникненню монополізму та забезпечення справедливої конкуренції у сфері постачання енергетичних ресурсів регіональним споживачам та ін.

Для належної організації державного управління регіональним енергозабезпеченням необхідне законодавче врегулювання повноважень та сфер відповідальності центральних та регіональних органів влади, органів місцевого самоврядування у питаннях економічного, технологічного та господарського управління загальнодержавними і регіональними системами енергозабезпечення.